

Nedgang i de militære Udgifter lydt overalt i Europa, og efter at Danmark har sluttet sig til Folkenes Forbund, er der ogsaa i vort Folk et stærkt Ønske om at indskrænke vore Militærudgifter. Det nuværende Ministerium bøjer sig for Virkeliggørelsen af dette Krav, saa vidt det er foreneligt med vor nationale Sikkerhed og Forbundsforpligtelser og øvrige indgaaede Overenskomster af international og folkeretlig Karakter, hvilket allerede fandt sit Udtryk i den Programtale, som den nuværende Statsminister paa sit Ministeriums Vegne holdt den 7. Maj 1920, og i hvilken han udtalte følgende:

„Vor Militærordning maa tilpasses efter de nye Verdensforholds Krav, og Udgifterne til den nedbringes saa meget, som Danmarks Stilling som Medlem af Folkeforbundet tillader det.“

De Lovforslag, som jeg herved skal tildele mig at fremsætte for det høje Ting, er tilsendt Forsvarsministeriet fra „Kommissionen til Undersøgelse og Overvejelse af Hærens og Flaadens fremtidige Ordning“ og er enslydende med de af Venstres Medlemmer i Kommissionen udarbejdede Forslag. Jeg beklager, at der nu — lige saa lidt som tidligere — har været Mulighed for at tilvejebringe Enighed om dette for vort Land saa vigtige Spørgsmaal. End ikke to af Rigsdagens Partier har kunnet opnaa Enighed om en fælles Indstilling, dog fraset for Flaadens Vedkommende, hvorfor der foreligger ikke mindre end 4 forskellige Forslag: et fra hvert af de Partier, der er repræsenteret i den nævnte Kommission. Venstres Stilling til denne Sag er lige saa lidt nu som tidligere baseret paa Fordring om Afrustning eller en blot og bar Politistyrke, men paa at tilvejebringe en Ordning, der er i Samklang med Folkeforbundspagtens Krav, saaledes som dette har fundet sit Udtryk i dennes Artikel 8, sammenholdt med Artikel 16, og saaledes som disse Artikler yderligere er understreget i den Kommentar, hvormed den engelske Regering i sin Tid forelagde Forbundspagten for det engelske Parlament. Første Stykke i Artikel 8 lyder som bekendt saaledes: „Folkeforbundets Medlemmer anerkender, at Fredens Opretholdelse kræver en Indskrænkning af de nationale Rustninger til den laveste Grænse, der er forenelig med den nationale Sikkerhed og med Haandhævelsen ved fælles Virksomhed af de mellemfolkelige Forpligtelser.“ Og i Artikel 16, første og andet Stykke, hedder det: „Skulde noget Medlem af Forbundet gribe til Krig med Til sidesættelse af Forbundsforpligtelserne ifølge Artiklerne 12, 13 og 15, skal den ipso facto anses for at have

begaæet en Krigshandling mod alle andre Forbundsmedlemmer. Disse forpligter sig til straks at afbryde enhver kommerciel og finansiel Forbindelse med denne Stat, forbyde ethvert Samkvem mellem dens Borgere og Borgere af det Forbundsmedlem, som har brudt Overenskomsten, og forhindre ethvert finansielt, kommercielt eller personligt Samkvem mellem Borgere af det Forbundsmedlem, som har brudt Overenskomsten, og Borgere i enhver anden Stat, hvad enten den er Medlem af Forbundet eller ej. I dette Tilfælde skal Raadet være pligtigt til overfor de forskellige i Betragtning kommende Stater at stille Forslag om, med hvilke virksomme land-, sø- og luftmilitære Styrker Forbundsmedlemmerne hver for sig skal bidrage til Tilvejebringelsen af de Militærstyrker, der skal anvendes for at haandhæve Forbundsforpligtelserne.“

Det vil heraf fremgaa, at Forbundspagten bygger paa Tanken om en Samvirken mellem Staterne til Opfyldelsen af Forbundets Formaal, som er at sikre Integriteten for Forbundets Medlemmer, og det er en Selvfølge, at et saadant Samvirke maa kræve en Militærstyrke, saavel i mindre som i større Stater. Herom udtales i den engelske Kommentar følgende: „Det er sandt, at i Mangel af en stærk international Kampstyrke, der er rede til øjeblikkelig Indgriben i alle Dele af Verden, maa Forbundets Medlemmer træffe deres egne Forholdsregler til umiddelbart Selvforsvar mod saadanne Styrker, som pludselig maatte blive samlet imod dem, idet de støtter sig til saadanne Aftaler, som de i Forvejen maatte have sluttet med deres Naboer med dette for Øje.“ Der udtales endvidere: „For at modstaa det første Stød ved et pludseligt Angreb, maa Staterne derfor falde tilbage paa deres egen Modstandskraft og deres Naboers Hjælp.“

Disse Udtalelser kan kun forstaaes saaledes, at en Stat, der er Medlem af Folkeforbundet, har Pligt til at træffe Foranstaltninger til et Forsvar, som er i Stand til at yde den første Modstand mod et Overfald ved Landets Grænse.

Man kan endvidere ikke se bort fra den Mulighed, at Danmark kan blive nødt til at deltage i Forbundsaktioner. Den danske Rigsdag har her for et Par Aar siden vedtaget en Lov, der bemyndigede Forsvarsministeren til at udsende en militær Styrke til Vilna, hvorved man tilkendegav, at man følte det som en i hvert Fald moralsk Forpligtelse, naar Ønsket blev fremsat af Forbundet, til at imødekomme et saadant Ønske. At Forbundspagten forudsætter en saadan Forpligtelse, fremgaaer tilstrækkelig